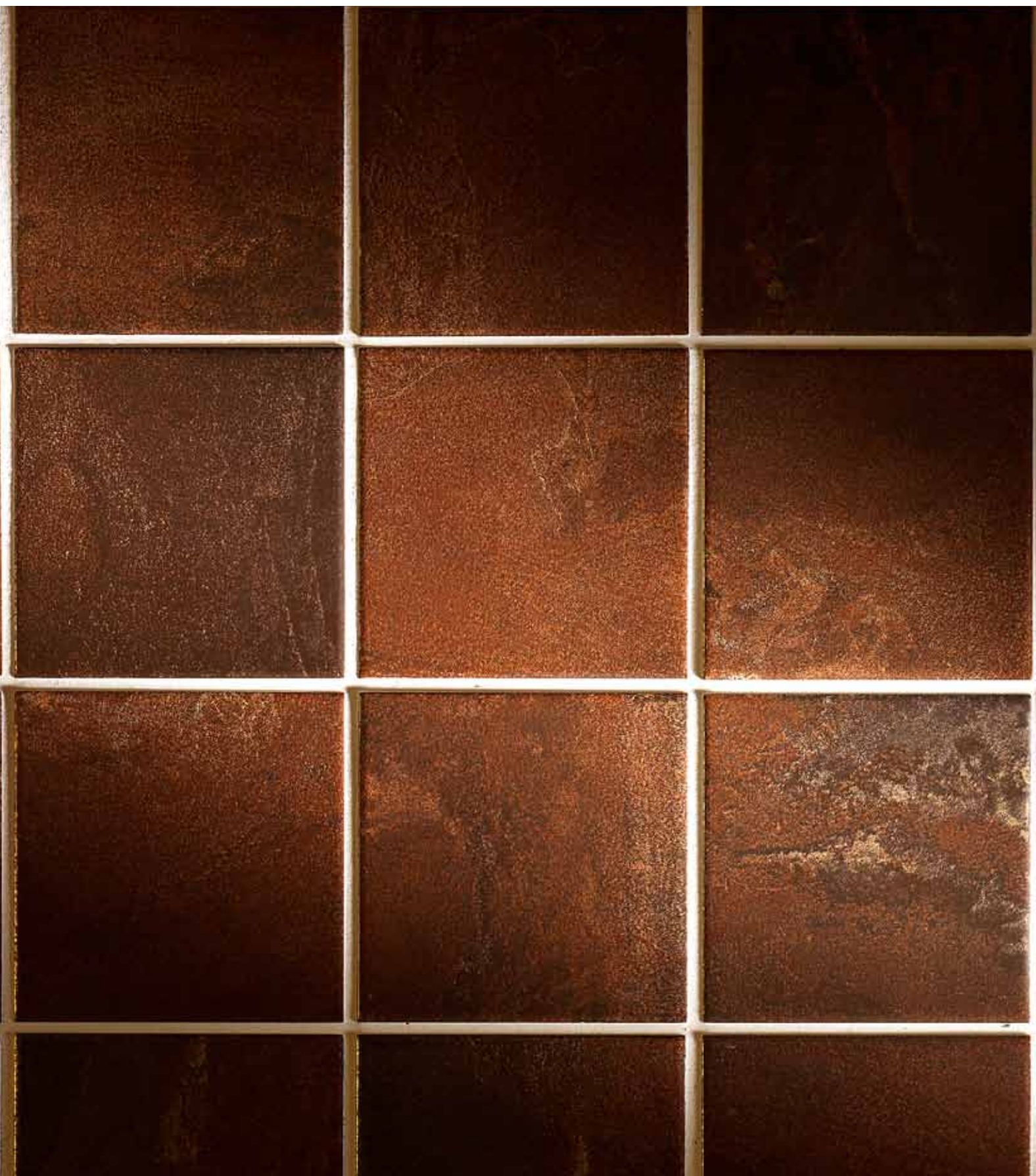

KAKLA

Tips, råd och beskrivningar till dig som ska sätta kakel eller klinker

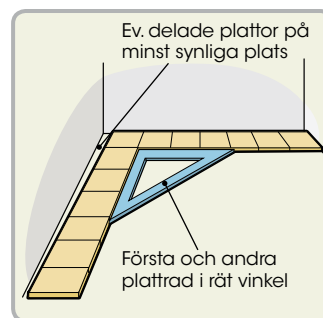
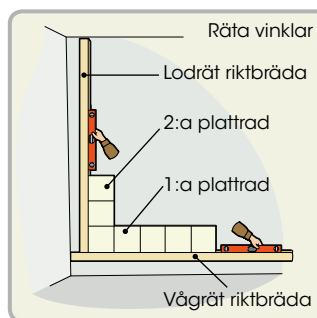
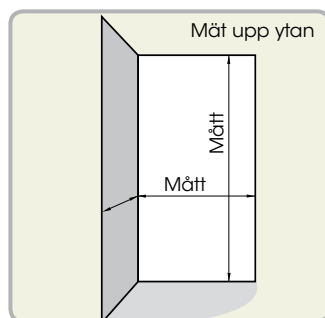

Några tips och råd innan du börjar kakla

Ska du sätta kakel i köket? Funderar du på att lägga ett värmegolv? Eller ska du kakla eller lägga klinker i badrummet? Den här broschyren ger tips, råd och beskrivningar till dig som ska göra arbetet själv.

I Webers sortiment finns ett brett urval kvalitetsprodukter för olika användningsområden. På sista sidan i den här broschyren finns en guide över vilka produkter som är lämpliga för olika ändamål.

Redskap och verktyg

När du ska sätta kakel eller klinker behöver du:

- hinkar
- tumstock
- vattenpass
- vinkelhake
- kakelkryss eller fogsnöre
- tandspackel
- en mjuk skrapa
- kakelsvamp
- trassel eller torr trasa för rengöring
- maskeringstejp
- diskmedel eller såpa

För att dela klinkerplattor behövs en kakelskärare medan det räcker med en kakeltång för att dela kakelplattor. För håltagning använder du en hårdmetallborr och kakelsåg.

När du ska lägga klinker på golv behöver du en måttbräda, en pensel eller borste och en blomspruta.

Kontrollera underlaget

För att du ska få ett bra och hållbart resultat, krävs att underlaget är stabilt, jämnt och har en fast ytstruktur. Det ska antingen bestå av betong, murverk, puts, rekommenderat spackel eller rekommenderade skivor.

Mät ytan

Beräkna hur plattorna fördelar sig i båda riktningarna. Dela så lika att du kan undvika att få en smal remsa mot ena sidan. Tänk på att också lägga till fogbredden i beräkningen. För kakel 2–3 mm och för klinker 3–10 mm.

Räta vinklar

Kontrollera med vinkelhake att sidorna är absolut vinkelräta. Om inte den första och andra raden är räta, dvs 90 grader, kommer felet att förstöras ju mer du bygger. Detta gäller både vid vägg- och golvmontage.

Montering på vägg

För att få första raden vågrät, kan du antingen lägga ett antal kakelplattor under en riktbräda på väggen eller placera en ställbar riktbräda på golvet.

Dela kakelplattor

Ritsa kraftigt i glasyren en gång med hjälp av trissan på skär- och knäcktången. Knäck sedan plattan med tången.

Dela klinkerplattor

För att dela klinkerplattor, behöver du en kakelskärare som finns att hyra eller köpa hos din byggmaterialhandlare.

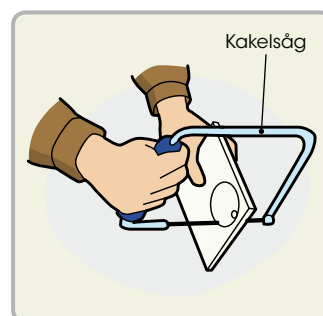
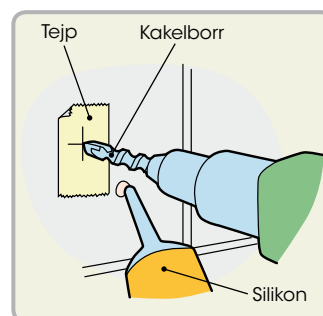
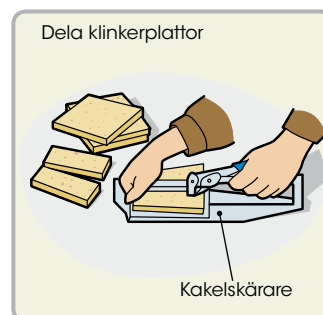
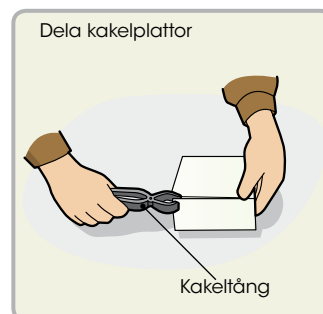
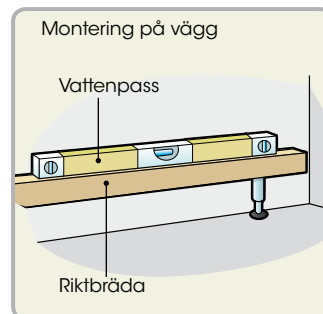
Gör små hål

Mindre hål för till exempel skruvar gör du med en hårdmetallborr. Sätt fast en bit tejp på plattan för att undvika att borren slinter.

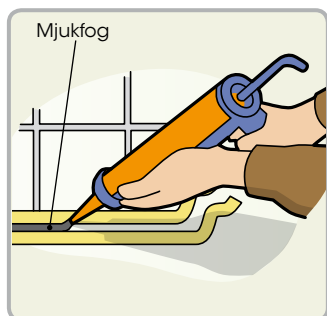
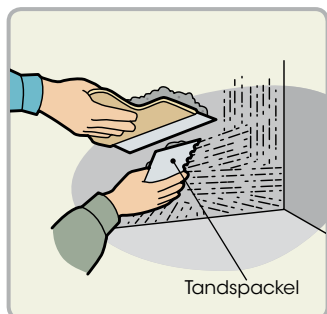
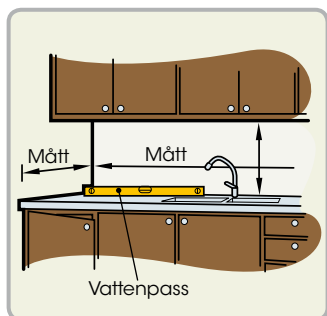
Pressa in lite Color 820 Silikon i hålet innan du skruvar.

Gör större hål

För större hål gör du först ett mindre hål med hårdmetallborren och sågar sedan ut det större hålet med en kakelsåg.

Kakla i torra utrymmen

Nytt kakel ovanför spis och arbetsbänk kan ge hela köket ett lyft. Dessutom får du en yta som är tålig och lätt att hålla ren. Är du bara noggrann, klarar du ganska enkelt att göra jobbet själv.

Börja nedifrån

Försäkra dig om att diskbänken är i våg och att underlaget är ett ”dött” material, dvs gips-skiva eller liknande. Placera kakelkryss eller liknande som ”distansklossar” mellan diskbänken och nedersta platttraden.

Lägg på lim eller fästmassa

Lägg på Set 620 Kakellim eller Set 610 Multi DR med en tandspackel.

Montera plattorna

Tryck fast plattan en liten bit från den plats där den ska sitta och skjut den sedan på plats i sidled. Använd fogsnöre eller kakelkryss för att få jämnt avstånd mellan plattorna.

När fästmassan börjat torka, tar du bort fogsnöret eller kakelkryssen.

Foga

När fästmassan torkat, är det dags att foga. Lägg på Color 800 Kakelfog med fogspackel. Arbeta diagonalt över plattorna och fyll fogarna väl. Skrapa bort överflödet. Foga inte i vinklar, kring rör etc.

Rengör

Efter 15–30 minuter grovrengör du plattorna med en fuktig (inte blöt) svamp. Arbeta diagonalt över ytan. Skölj ur svampen ofta.

Torka rent med trassel eller en torr trasa.

Dags för mjukfog

När allt är klart, fogar du vinklar mot bänkskiva, diskbänk och eventuella rör med mjukfog Color 820 Silikon.

Använd maskeringstejp för att få en jämn fog. Släta till fogarna med ett finger som du fuktat med lite diskmedel eller såpa.

Tänk på att trä kan missfärga silikonfogar.

Klinker på golv i torra utrymmen

Med klinker får du ett tåligt och lättstädat golv. Principen för att lägga klinker är densamma som när du monterar kakel. Men här ska underlaget dessutom primas för att ge god vidhäftning och sugkraften i underlaget minska.

Beräkna

Beräkna hur du ska fördela plattorna i båda riktningarna. Ta hjälp av en bräda där du markerar plattornas mått plus fogbredden på 3–10 mm.

Undvik att få en smal remsa mot ena sidan.

Prima underlaget

Prima golvet genom att lägga på Floor 4716 Primer med en pensel eller borste.

Lägg på lim eller fästmassa

Lägg på fästmassa Set 610 Multi DR med en tandspackel.

Montera klinker

Tryck fast plattan en liten bit från den plats där den ska sitta och skjut den sedan på plats i sidled. Använd fogsnöre eller kakelkryss för att få jämnt avstånd mellan plattorna.

När fästmassan börjat torka, tar du bort fogsnöret eller kakelkryssen.

Foga

Lägg på Color 815 Flexfog med hjälp av en gummiskrapa diagonalt över plattorna. Fyll fogarna väl men undvik att lämna fogbruk ovanpå plattorna. Skrapa bort överflödet. Foga inte i vinklar, kring rör etc. Tänk på att inte foga för stora ytor i taget.

Rengör

Efter 15–30 minuter grovrengör du klinkerplattorna med en fuktig (inte blöt) svamp. Arbeta diagonalt över ytan och skölj ur svampen ofta.

Torka sedan rent med trassel eller en torr trasa.

Om det finns en cementhinna kvar på plattorna, tar du bort den med Sys 838 Klinkerrent.

Håll fogarna fuktiga

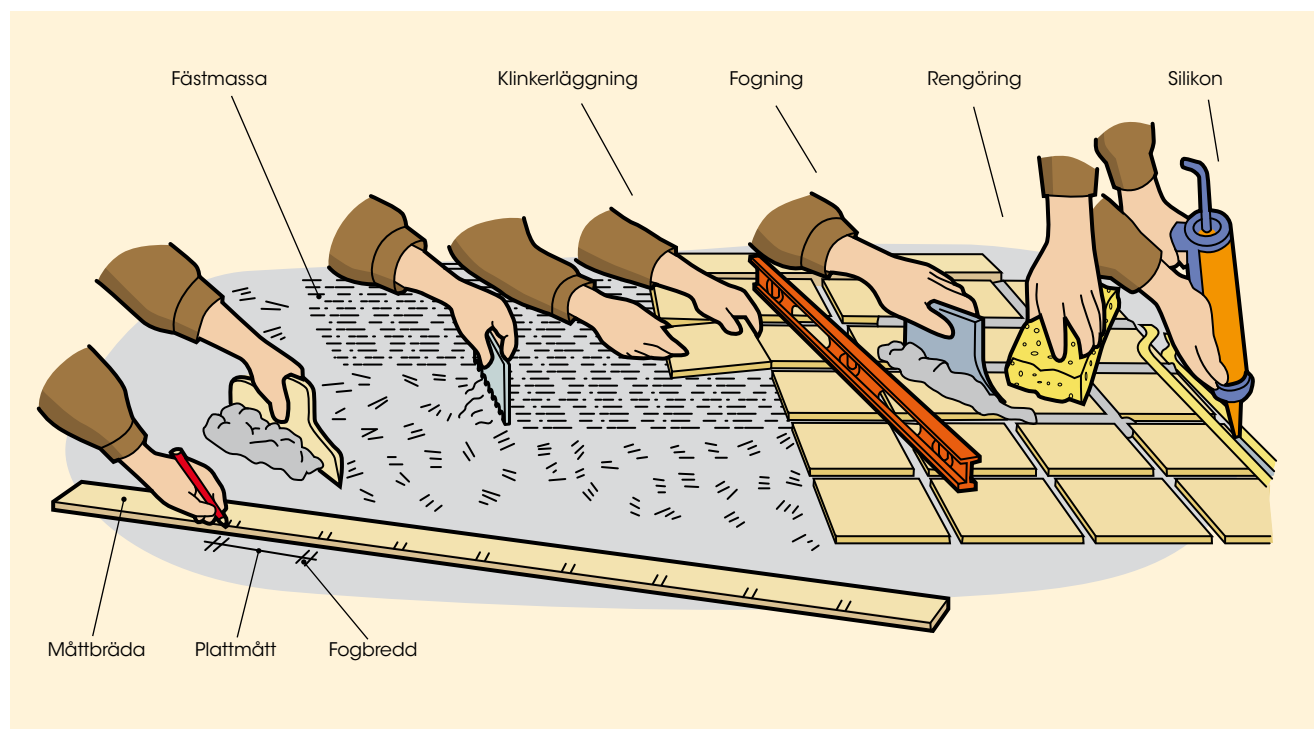
Det är viktigt att du håller fogarna fuktiga i 2–3 dygn så att de blir hårda och starka. Det gör du genom att duscha dem då och då med en blomspruta.

Täta

Eventuella skruvhål tätar du med Color 820 Silikon.

TIPS

En mätbräda underlättar planeringen. Du gör den av en lång bräda där du ritar in klinkermåtten plus fog.

Lägg ett värmegolv

Det finns flera typer av system. Här visar vi två elektriska och ett vattenburet. 220 V-system med värmekabel måste kopplas in och helst också läggas av behörig elektriker och 24 V-system EP-värmegolv (som du utan risk för överhettning kan lägga själv). Arbetsgången är densamma oavsett vilket system du väljer.

Limma underlaget

Skruva inte gips på träbjälklag (konstruktionen blir för stum). Limma i stället med Set 616 Multi Max så att underlaget blir flexibelt och kan ta upp mindre rörelser.

Behöver konstruktionen förstärkas?

Ska värmegolvet läggas på spånskivor som vilar på träbjälklag, förstärker du golvkonstruktionen genom att spackla ett 15 mm tjockt skikt Floor 4320 Fibre Flow Rapid alternativt Floor 644 Värmegolvspackel. (Observera att i våtrum ska ett tätskikt därefter appliceras.)

Prima ytan

Starta med att prima hela ytan med Floor 4716 primer. Låt primern torka och bilda film.

Spackla

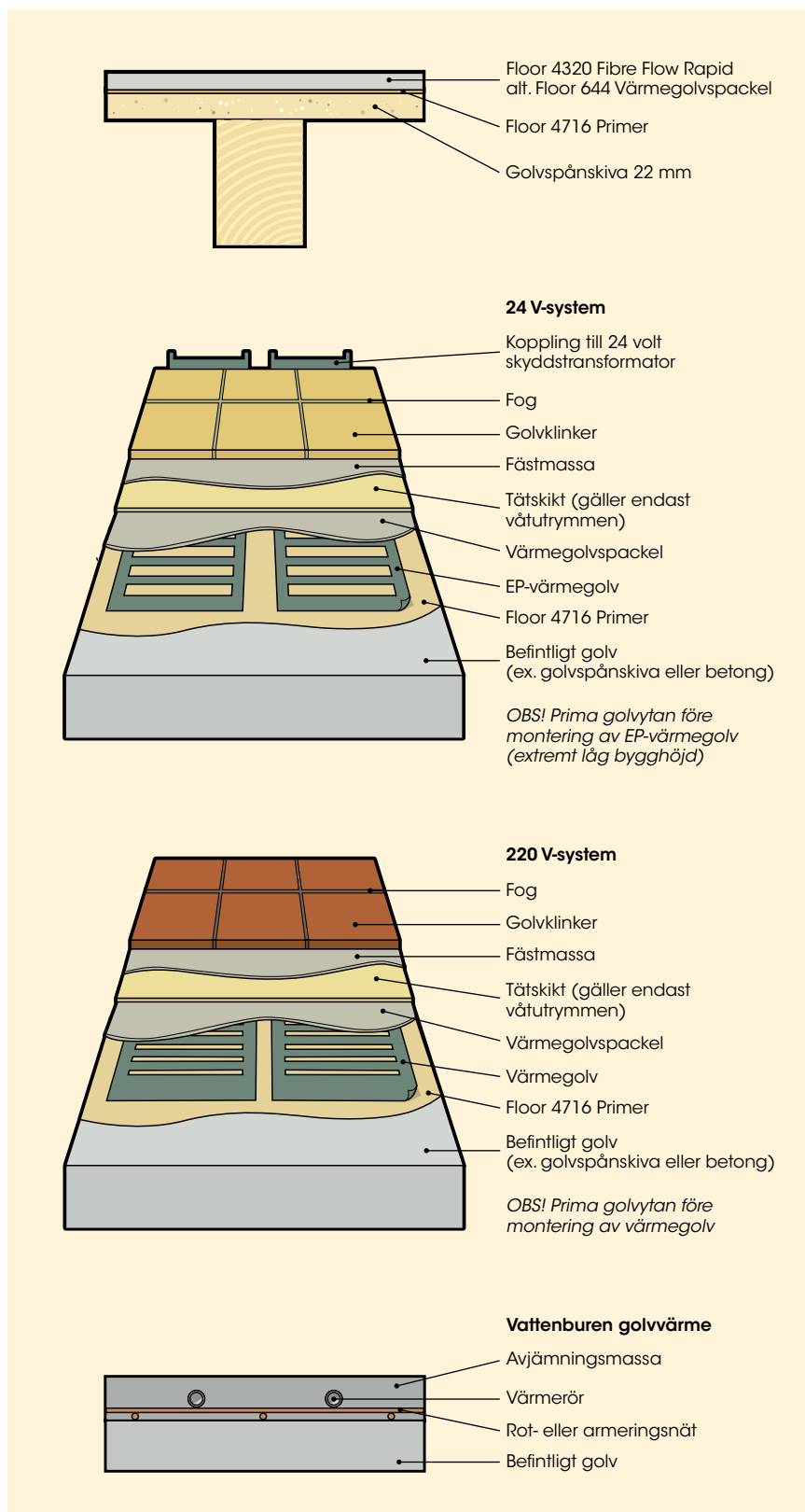
När det elektriska värmegolvet monterats, spacklas ytan med värmegolvspackel minst 5 mm över elkabeln. På vattenburen golvvärme täcks värmerören med avjämningsmassa i tjocklek motsvarande rörens centrumavstånd i mm delat på 10 eller minst 10 mm över rörhjässan.

Planera arbetet

Du planerar i princip monteringen av kakel och klinker som vid torra utrymmen. Försök att få hela plattor på de mest synliga ytorna. För delning av plattor, se sidan 2–3.

Montera kakel och klinker

Se sidorna 2–3 i denna broschyr. Foga, mjukfoga och rengör plattorna enligt anvisningarna under avsnittet ”Klinker på golv”.

TIPS

På www.kakelkunstkap.se finns mer inspiration, tips och idéer.

Kakel och klinker i våta utrymmen

För våta utrymmen som bad, dusch och tvättstuga, gäller speciella regler. Egentligen krävs behörighet för att utföra tätskiktsarbeten, men försäkringsbolagen accepterar "gör det själv-jobb" om de är korrekt utförda enligt Bygggeramikrådets branschregler för våtrum. Läs på www.bkr.se innan du sätter igång.

Tre kompletta kvalitetssystem

Från Weber kommer tre kompletta system som är testade, uppfyller alla krav för våtrummen och minskar antalet arbetsmoment. Oavsett om du har en våtrumsvägg av betong eller träregelverk, kan du använda ett av tätskiktssystemen Litex eller Tec Foliesystem från Weber. På betongkonstruktion eller murverk kan också Tec Dispersionssystem användas. Mer information finns på www.weber.se

Tec Dispersionssystem

Tec Dispersionssystem består av en primer och ett tätskiktsmembran och är mycket lätt att applicera med roller. Systemet har ett ånggenomgångsotstånd på över 2 000 000 s/m och kan användas på såväl väggar och golv som på tunga konstruktioner. Tillbehör som tätremor, brunns- och rörmanschetter är desamma som används till Tec Foliesystem.

Tec Foliesystem

Tec Foliesystem är ett tätskiktssystem med ånggenomgångsotstånd på 2 000 000 s/m. I stället för att rolla på tätskiktet, tätar du enkelt

och snabbt med en tätskiktsfolie. En klar blå färg med tryck signalerar att tätskiktet är på plats vid besiktning. Tillbehören, d v s Tec Foliesystem tätremor, hörn- och rörmanschetter håller samma täthetskrav som folien och är dessutom spårbara för att säkra våtrummet in i minsta detalj.

Litex Våtrumsskivor

Litex Våtrumsskivor är byggskivor försedda med ett av marknadens mest avancerade tätskikt. Skivorna monteras på byggskivor, regelverk, våtrumsskivor, betong och murverk eller befintlig keramik. Efter att du förseglat skarvar och runt rörgenomföringar, är tätskiktet färdigt att kakla på.

Tack vare skivans speciella tätskiktssystem fungerar den som ångspärr med värmeisolerande egenskaper samtidigt som den också kan användas för att bygga våtrumsinredning.

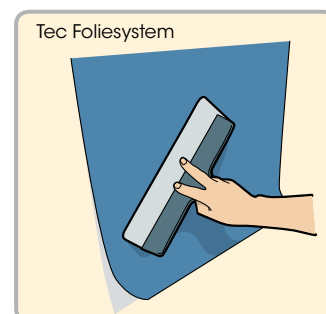
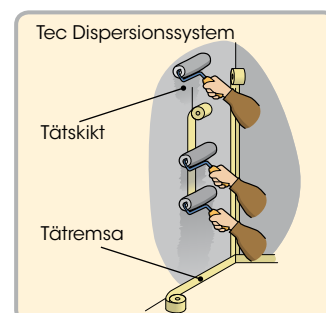
Planera arbetet

Du planerar i princip monteringen av kakel och klinker som vid torra utrymmen. Försök att få hela plattor på de mest synliga ytorna. För delning av plattor, se sidan 2–3.

Montera kakel och klinker

Se sidorna 2–3 i denna broschyr. Foga, mjukfoga och rengör plattorna enligt anvisningarna under avsnittet "Klinker på golv".

Håll fogarna fuktiga i 2–3 dygn så att de blir hårda och starka.

Litex våtrumsskivor med inbyggt tätskikt är perfekt underlag för kakel. Tack vare att de är böjbara och lätta att skära, kan du också använda dem för att bygga inredning.

Välj produkt och beräkna åtgången

Produktguide vid kakling

Olika underlag kräver olika typer av produkt. Här ser du Webers rekommendationer för fäst- och fogprodukter. Är du osäker? Fråga din byggmaterialhandlare.

Användningsområde	Produkt	Förpackningsstorlek, kg	Åtgång ca kg/m ²
Fästmassa Inomhus, utomhus på betong (ålder minst 2 mån), uppstyvat träbjälklag, godkända skivor, platta på platta, golvvärme, våt miljö, inomhus och utomhus	Set 610 Multi DR	20	3-4
Inomhus, utomhus på betong (ålder minst 2 mån), uppstyvat träbjälklag, godkända skivor, golvvärme, våt miljö	Set 612 Multi Vit	5, 20	3-4
Inomhus på betong (ålder minst 1 mån), uppstyvat träbjälklag, godkända skivor, platta på platta, golvvärme	Set 616 Multi Max*	9	1,5-2,5
Inomhus på betong (ålder minst 1 mån), godkända skivor	Set 620 Kakellim	2, 5, 15	3,5
Fogmassa Inomhus, vägg, våt miljö	Color 800 Kakelfog	2,5, 5, 20	0,8 (platta 15x15 cm)
Inomhus, utomhus, golv, uppstyvat träbjälklag, golvvärme, våt miljö	Color 815 Flexfog	5, 20	1,2 (platta 10x20 cm)
Mjukfogmassa	Color 820 Våtrumssilikon	300 ml	

*Även för uppstyvning av träbjälklag med godkänd skiva. Se separat anvisning.

Produktguide vid kakling

Olika underlag kräver olika typer av produkt.
Här ser du Webers rekommendationer för fäst- och fogprodukter.
Är du osäker? Fråga din byggmaterialhandlare.

Användningsområde	Produkt	Förpackningsstorlek, kg	Åtgång ca kg/m ²
Primer Betong, lättbetong, avjämningsmassa, godkända skivor, golvgipsskiva, golvspånskiva, sten/keramik**, stål, färg**	Floor 4716 Primer	25	5-10

**På sten/keramik måste primern beströs med spackelpulver som borstas in i den våta primern.

För ett gott uttorkningsklimat ska temperaturen vara ca +20° C och den relativa fuktigheten (RF) <65% i omgivande luft.

Åtgångstalen är endast generella och därför kan avvikelser förekomma.

Samtliga underlag förutsätts vara utförda och bearbetade på fackmannamässigt vis och så att erforderlig bärighet, böjstyvhet, fuktstabilitet och vidhäftning erhålls.

Användaren ska kunna visa att aktuellt datablad följts vid användning av produkten, se www.weber.se

Den här trycksaken gör inte anspråk på att presentera kompletta bygganvisningar.
Här visas endast principer för hur olika arbeten kan utföras. Eftersom slutresultatet är beroende av en rad faktorer,
till exempel underliggande konstruktion, kan Weber inte ta konstruktionsansvar för de olika exemplen.

Saint-Gobain Byggprodukter AB

Box 707, Gårdsvägen 18, 169 27 Solna
Tel: 08-625 61 00, Fax: 08-625 61 80
Webbplats: www.weber.se